

तलावातील मत्स्यपालनासाठी जागा निवडण्याचे निकष

1. **जमिनीचा प्रकार (मातीचा प्रकार):**
 - मत्स्यपालनासाठी चिकणमाती किंवा चिकणमाती-वालुकामिश्रित माती योग्य असते, कारण ती पाणी धरून ठेवते.
 - रेतीळ किंवा खडकाळ जमिनीत पाणी झिरपते, त्यामुळे अशा जमिनीत तलाव बांधणे टाळावे.
2. **पाण्याची उपलब्धता आणि स्रोत:**
 - तलावासाठी शुद्ध आणि वर्षभर पुरेशा प्रमाणात पाणी उपलब्ध असावे.
 - प्रदूषित नसलेले वाहते पाणी, नाला, नदीचा फाटा किंवा पावसाचे साठवलेले पाणी वापरता येते.
 - पाण्याचा स्रोत सतत उपलब्ध असणे आवश्यक आहे.
3. **पाण्याची गुणवत्ता:**
 - पाण्यातील आम्ल-क्षारीत्व प्रमाण ६.५ ते ८.५ दरम्यान असावा.
 - पाणी प्रदूषणमुक्त असावे व त्यात पुरेशा प्रमाणात प्राणवायू असावा.
 - पाण्यात हानिकारक रसायने, सेंद्रिय सडलेले पदार्थ नसावेत.
4. **जागेची भूप्रकृती (उतार):**
 - थोडा नैसर्गिक उतार असलेली जागा उपयुक्त असते, ज्यामुळे पाणी सहजपणे बाहेर टाकता येते.
 - पावसाचे पाणी साचू न देता वाहून जाण्याची सोय असावी.
 - निचऱ्याची सोय झाल्यास तलाव टिकाऊ व व्यवस्थित राहतो.
5. **वाहतूक आणि बाजारपेठेची जवळीक:**
 - रस्त्याची सोय असावी, जेणेकरून माशांची वाहतूक सोपी होते.
 - जवळच बाजारपेठ असल्यास विक्रीस मदत होते आणि वाहतूक खर्चही कमी होतो.
6. **वीज आणि इतर सुविधा:**
 - पाणी पंपण्यासाठी, ऑक्सिजन पुरवठा यंत्रासाठी वीज आवश्यक असते.
 - वस्तीपासून फार दूर नसलेली जागा निवडावी.
7. **हवामान आणि परिसर:**
 - मध्यम ते उष्ण हवामानात मासे चांगले वाढतात.
 - पाण्याचे तपमान २५ ते ३२ अंश सेल्सियस दरम्यान असावे.
8. **जागेचा मालकी हक्क:**
 - जागा स्वतःच्या मालकीची असावी किंवा कायदेशीर परवानगी मिळालेली असावी.
 - कोणताही कायदेशीर वाद नसावा.
9. **प्राकृतिक संकटांपासून संरक्षण:**
 - साप, पक्षी, मुंगूस, वन्य प्राणी यांचा त्रास होणार नाही, अशी जागा निवडावी.
 - गरज पडल्यास सुरक्षित कुंपण घालावे.